

Broušení listu lodního šroubu z korozivzdorné oceli probíhalo v rámci pilotního projektu robotického broušení, díky kterému dojde k významnému snížení podílu manuální lidské práce. Dalším krokem bude příprava realizačního projektu. Více informací se dočtete na straně 2.

NEJLEPŠÍ ZAMĚSTNANCI V DUBNU

Serial

NŮŽKY CNS 400 K BYLY PŘEDÁNY V NĚMECKU

Osobní gratulaci a poděkování přijali od generálního ředitele Pavla Cesneka nejlepší zaměstnanci za měsíc duben (zleva): Bc. Michaela Nevřklová, Miroslav Jindra a Martin Křibala.

Bc. Michaela Nevřklová, 1. místo Sekretariát GŘ

Michaela Nevřklová je především velice loajální, pracovitá a pozitivní osoba, která pracuje na sekretariátu generálního ředitele již čtvrtým rokem. I přes náročnost své práce a složité situace, se kterými se často potýká, udržuje naši společnost a sekretariátu profesionální úroveň. Pracuje dlouhodobě s vysokým nasazením, je naprosto oddána své práci a značku ŽDAS reprezentuje dle našich předpokladů.

Martin Křibala, 2. místo Hutník ocelář-ingotář

Martin Křibala oslaví letos v srpnu 10leté pracovní výročí ve ŽDAS. Jedná se o samostatného, pracovitěho a ochotného zaměstnance, který

vnímá požadavky nadřízených a potřeby provozu. Při absenci více jak poloviny zaměstnanců na Ocelárně a Ingotárně se aktivně ujal pozice předáka směny a řídil dramaticky zredukovaný kolektiv. Ochotně přistoupil i na 12hodinový pracovní režim. Svým příkladným přístupem byl a je pro ostatní osobním vzorem.

Miroslav Jindra, 3. místo Vedoucí oddělení TKK Strojírny

Miroslav Jindra je již dlouholetým zaměstnancem ve ŽDAS. Má odpovědnost za zajištění kontroly kvality na divizi Strojírny a díky jeho dlouholeté praxi má bohaté zkušenosti v oblasti strojírenství. Své úkoly plní na sto procent, vždy je ochotný se vším pomoci a vyjít vstříc. Nemá problém ani při řešení úkolů nad rámec jeho pracovních povinností. Mezi spolupracovníky má autoritu a velmi dobře vede tým k včasnému plnění zakázek.

Všem oceněným kolegům v měsíci dubnu srdečně blahopřejeme.

Firma Mölter z města Kronach v německém okrese Horní Franky, který sousedí s Karlovarským krajem, koupila v roce 2009 od společnosti ŽDAS kontejnerové nůžky tehdy v provedení s motorem John Deere vyhovujícím emisním standardům Tier 3.

Když zákazník téměř po dvanáctiletém provozu zvažoval novou investici, rozhodl se nadále věřit značce ŽDAS. Ve hře byla nově varianta nůžek s elektromotorem, která však zkrachovala na příliš vzdálené elektrické přípojce a vysoké investici spojené s pokládkou napájecího kabelu. Druhou možností byly větší nůžky v provedení CNS 730. Nakonec zvítězila dobrá zkušenost se současným provedením mobilních diesellových nůžek CNS 400 K. Možnost přetahovat nůžky za pomoci zavážecího bagru k jednotlivým „horám“ šrotu zákazníkovi výrazně usnadní i vlastní logistiku v rámci šrotiště. Nůžky navíc splňují stále přísnější emisní normy německých úřadů na provoz diesellových zařízení.

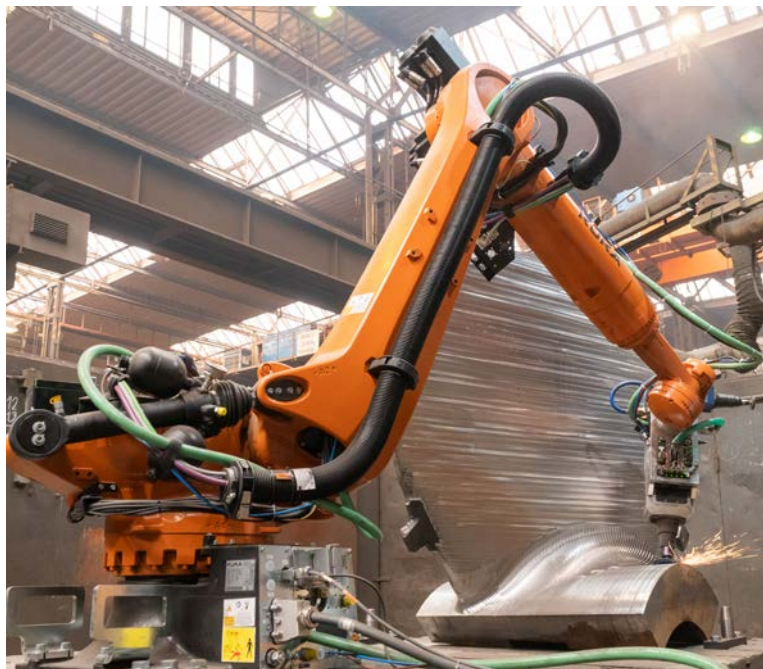
Petr Mičík
Zahraniční obchod divize Strojírny

Kontejnerové nůžky CNS 400 K byly v dubnu uvedeny do provozu u německé firmy Mölter. Tyto diesellové nůžky koupil zákazník díky dobré zkušenosti s kontejnerovými nůžkami, které u nás zakoupil v roce 2009.

BROUŠENÍ ODLITKŮ S VYUŽITÍM NEJMODERNĚJŠÍCH TECHNOLOGIÍ

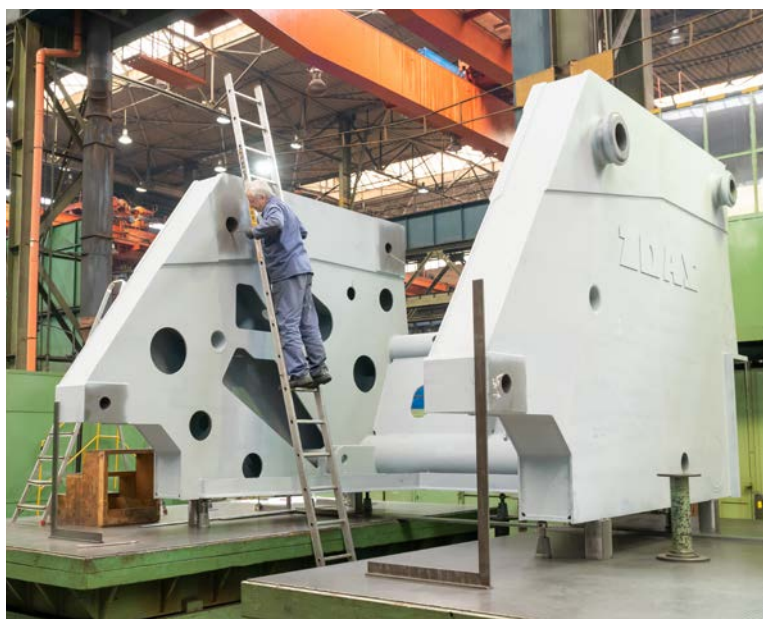
Ve spolupráci s firmou DEPRAG CZ, a.s. jsme v rámci technického rozvoje divize Metalurgie úspěšně dokončili pilotní projekt robotického broušení odlitků. V oboru kusové a malosériové výroby hmotných odlitků, ve kterém je naše Slévárna největším výrobcem v ČR, se jedná o unikátní technologii, minimálně v evropském měřítku. Vše bylo realizováno s jasným cílem, a to snížit množství namáhavé lidské práce a zvýšit produktivitu broušení.

V rámci projektu měly být ověřeny možnosti i limity robotického broušení odlitků. Z tohoto důvodu byly vybrány dva extrémně odlišné typy odlitků určených pro sektor dopravy. V prvním případě se jednalo o relativně jednoduché odlitky listu lodního šroubu z korozivzdorné oceli, kde byly dráhy robotického ramene naprogramovány doslova během pár hodin. V druhém případě byly broušeny rámy podvozků tramvají, které budeme vyrábět v sériích řádově stovek kusů. Zde díky velkému množství malých broušených ploch trvalo programování desítky hodin. Oba typy odlitků byly broušeny ve fázi přípravy povrchů pro provedení nedestruktivních zkoušek. A právě pro tuto aplikaci bychom chtěli v budoucnu roboty využít. V současné fázi jsou vyhodnocovány výstupy pilotního projektu a očekávané přínosy.

Dalším krokem bude příprava studie pro konkrétní umístění robotického pracoviště v rámci Čistírny na hale 9 a definování finanční i personální náročnosti potenciální realizace investice. Využitím robotického broušení v tomto segmentu slévárenského průmyslu předpokládáme významné snížení podílu manuální lidské práce.

Ing. Jan Čech, Ph.D.
Technický ředitel divize Metalurgie

MANIPULÁTOR PRO KOVÁRNU JE JIŽ VE VÝROBĚ

Divize Strojírny zahájila výrobu nového manipulátoru QKK 20NK určeného pro Kovárnu ŽDAS. Minulý měsíc jsme vás informovali o tom, že je již hotový konstrukční návrh. Nyní jsou jednotlivé díly ve výrobě, kde se svařují, obrábí a na červen je naplánované zahájení montáže. Díky novému manipulátoru se zvýší hmotnost ingotů a výkovků, které jsme schopni našim zákazníkům nabídnout. Zprovoznění na Kovárně je naplánováno na září 2021.

NOVÁ CHLADICÍ VĚŽ PRO DIVIZI METALURGIE

V rámci realizace investiční akce zařízení VD/VOD probíhají práce na základových konstrukcích. Na ně bude umístěna nová chladicí věž Baltimore, která bude vybavena frekvenčním měničem. Ten umožňuje plynulou regulaci výkonu motorů ventilátorů a přispěje tím k hospodárnějšímu využití okruhu chladicí vody pro zařízení VD/VOD na provozu Ocelárny.

PRVNÍ NŮŽKY S ELEKTROPOHONEM POSLOUŽÍ DALŠÍ SPOLEČNOSTI

Společnost KOVO SDS s.r.o. z obce Kuchař je naším dlouholetým zákazníkem. Už v roce 2000 pro ni ŽDAS vyrobil prototyp hydraulických nůžek na šrot s dieslovým pohonem a od té doby celkem 11 zařízení na zpracování šrotu.

Jednalo se o 8 nůžek CNS 400 K s dieslovým pohonem, 2 paketovací lisy CPB 100 a nůžky CNS 400 K-E s elektropohonem z první série roku 2009. Právě ty ŽDAS letos v dubnu odkoupil a v KOVO SDS s.r.o. budou v červnu nahrazeny nůžkami s dieslovým pohonem. Odkoupené nůžky jsou nyní v přípravě pro přepravnou společnost PRAGOMETAL recycling s.r.o., která vlastní mimo jiné i nůžky CNS 320 K a CNS 400 K.

Ing. Jan Chmel
Obchod divize Strojírny

V dubnu odkoupené nůžky CNS 400 K-E s elektropohonem vyrobené v první sérii v roce 2009, které se nyní připravují pro dalšího zákazníka, a to pro společnost PRAGOMETAL recycling, s.r.o. sídlící v Přerově.

ŽÁR VYSOČINY

VYZNÁNÍ

Nejenom články z historických čísel Žáru nám mohou přiblížit časy dávno minulé, ale zejména příběhy lidí, kteří sami ty dávné časy zažili. Jedním z nich je i pan Ing. Václav Mokříš, který se rozhodl podělit o svůj „žďasácký“ příběh, který jsme kvůli autenticitě ponechali bez úprav. A my tímto panu Mokříšovi velice děkujeme za jeho slova.

Dovolte mi, abych zavzpomínal na svůj pracovní život, který jsem prakticky celý prožil ve Žďase. Stáří mě omlouvá, že ty dobré věci vystupují do popředí a na ty horší se rádo zapomíná.

Do Žďáru mě přivedla vídina bytu. Rok po absolvování pražské techniky jsem na podzim roku 1961 nastoupil do Žďasu. Začal jsem pracovat v konstrukci speciálních strojů válcoven u Ing. Kozojeda. Jako vývojář jsem s mi dopřávanou technickou tvůrčí svobodou vymýšlel stroje pro zvládnutí nově vznikajících technologií v tehdy velmi preferovaném hutním průmyslu. Zkušenosti z provozu těchto zařízení byly zpětnou vazbou pro zlepšování mé práce. Vzpomínám, jak pro mne doc. Ondráček na technice v Brně na počítači určoval obrysy vaček, aby podávací lišty na konci poháněného mechanismu vykonávaly potřebnou trajektorii. Možná, že to ve Žďase bylo první použití počítače v konstrukční praxi. Doposud vidím úlek doc. Bádala z ČKD Praha-Polovodiče, když při zkouškách první tažné stolice na montáži ve Žďase tažný vozík před průvlakovým kozlíkem nezastavil, ale v plné rychlosti do něho narazil, až se přetrhaly střížné čepy tažných řetězů. Postupně se však chyby vychytily a seřízení doladilo. První nasazení v ČKD nově vyvinutých polovodičů pro řízení otáček velkých stejnosměrných motorů se plně osvědčilo. Ve Žďase vyrobená řada tažných stolic s plynulým rozjezdem a přesným zastavováním při zpětném chodu se pak stala klíčovým zařízením nově postavených trubkáren ve Veselí nad Moravou a v Podbrezové-Piesoku.

Podílel jsem se na vývoji osmistolicového bloku pro finální válcování drátu s výstupní rychlostí drátu přes 100 m/sec. Válcovací kroužky ze slinitých karbidů, kuželová soukolí a ložiska kapalinového tření pracovaly na samé hranici tehdejších technických možností. To vše probíhalo ve „zlatých šedesátých letech“ za euforie z kulturních úspěchů Československa na světových výstavách v Bruselu a v Montrealu a za tání domácích politických poměrů.

Pro „nepochopení vstupu vojsk“ jsem nemohl dál dělat vedoucího a mít přímé podřízené. Ale měl jsem opět štěstí. Dostal jsem za úkol projekt válcovny profilů pro Irán. Byla to krásná práce kloubit činnost z řady směrů, aby usílil mnoha tisíců lidí

přineslo konečný efekt. Zařízení pro tuto válcovnu tvořilo převážnou část výroby Žďasu po více než dva roky. Projektovaná válcovna vyžadovala umístění ve třech halách o délkách tři čtvrtě kilometru. To snad nejlépe dokumentuje rozsah celého projektu. Pro takový projekt samozřejmě muselo být po ruce z čeho vycházet a o co se opřít. Hlavně o již existující zkušenosti pracovníků projekce a konstrukce válcoven, o bezstojanové stolice od Ing. Bráta a o univerzální stolice od Ing. Freye, zkonstruované pro podobnou válcovnu do sibiřského Novokuzněcka, o letmé nůžky od Ing. Štyla a o mnohá další zařízení. Nově pro projekt válcovny do Iránu byly inženýry Hruškou, Dofkem a Lukáškem vyvinuty nůžky pro bezezbytkové dělení vyválcovaných nosníků na transportní délky.

Rád vzpomínám na spolupráci s dalšími pracovníky projekce a konstrukce válcoven, na výbornou spolupráci s našimi elektroprojektanty, na kolegy z ČKD Praha a ze Škody Plzeň, kteří zajišťovali hlavní pohony a jejich řízení, na kolegy z německého Magdeburgu, kteří řešili pro tuto válcovnu projekt a dodávku zařízení adjustáže, na projektanty stavební části válcovny z Leningradu, na kolegu Gluchovského z moskevského Gipromezu, na kolegy od Siemensu z Erlangenu u Norimberka, na naše zdatné externí montážníky, na pracovníky Škodaexportu, na iránské provozovatele válcovny agae (pány) - Nay, Abdoli, Sadri, Kasai a na mnoho dalších, kteří se na celé akci podíleli. Jsem jim vděčný za vstřícná jednání i za poznání, že všude žijí lidé, s kterými se dá domluvit a od kterých může člověk obohatit své myšlení i své kulturní prožitky.

Vzpomínám na svou první cestu do Iránu, kdy mne spolu s Ing. Aldorfem na letišti v Teheránu

neobyčejně srdečně vítal pracovník ambasády Ing. Kotrč, ačkoli jsme se vůbec neznali. Pak nám to vyjasnil. Předcházející letadlo na lince z Prahy do Teheránu omylem sestřelila syrská armáda sovětskou raketou před mezipřistáním v Damašku. Z dětství se mi pak pomalu začalo vybavovat vyprávění mého vzdáleného příbuzného, jak jako inženýr ve Škodě Plzeň cestoval do Teheránu prodávat parní lokomotivy pro první železnici v Iránu. Vlakem přes Moskvu do Baku, pak lodí přes Kaspické moře do Bandar Anzali a poté kočárem do Teheránu. Různých příběhů a dobrodružství jsem za svého pobytu v Iránu, který se protáhl na dlouhých šest let, prožil samozřejmě mnoho.

Když jsem viděl, jak dálniční tahače z metalurgického kombinátu v Isfahánu rozvázejí po Iránu nosníky vyráběné na naší válcovně v objemu kolem milion tun ročně, a jak se z nich svaňují pružné ocelové kostry budov zabraňující jejich zřícení při častých zemětřeseních, vyvolávalo to ve mně silný pocit zadostiučinění. Tehdy jsem byl asi největším vlastencem ve svém životě, hrdým na to, co ve Žďase a v republice dokážeme.

Při pohledu do zpětného zrcátka času si nedovedu představit v tehdejších poměrech lepší pracovní pozice pro uplatnění svých schopností, svého vzdělání a svého naturelu. Ta velká tvůrčí svoboda při technické činnosti, kterou popoháněl Ing. Hurník a kterou koučoval Ing. Zdražil, dokázala přebít i ty nedobré věci v životě a ve společnosti.

Prostě jsem měl v životě štěstí – ve Žďase jsem dělal práci, v které jsem se, jak se říká, našel.

Ing. Václav Mokříš
9. 2. 2021

Pohled na ŽĐAS z budovy bývalého Okresního stavebního podniku (OSP) z března roku 1975.

Máš oheň v srdci?

www.zdas.com

Do našeho týmu ocelářů
hledáme šikovné kolegy.

Na všechny pozice
tě můžeme zaškolit.

Navíc získáš
náborový příspěvek až
30 000 Kč

ŽĐAS, a.s.

Strojírenská 675/6
591 01 Žďár nad Sázavou
+420 607 015 667
personalni@zdas.cz

NAŠE SRDCE
TVOŘÍ BUDOUCNOST

OPRAŠTE PAMĚTNÍ POHLEDNICE ZE DNE OTEVŘENÝCH DVEŘÍ 2019

Vzpomínáte na Den otevřených dveří v roce 2019? Všem návštěvníkům jsme tehdy rozdávali pamětní pohlednice s razítkem. Malý dárek měl poté dostat každý, kdo získá minimálně dvě razítka ze tří z dalších Dnů otevřených dveří. Rok 2020 naše brány sice uzavřel, ale o to více se těšíme na sobotu 28. 8. 2021, kdy, jak jsme avizovali už v minulém čísle, budou probíhat velké oslavy 70. výročí založení společnosti ŽĐAS. A pokud si zmiňovanou pohlednici přinesete na Den otevřených dveří, který se bude konat ve stejný den dopoledne, dostanete druhé razítko. A tak o malý dárek nepřijdete a získáte ho odpoledne na našem stánku na Farských humnech.

Nemůžete pohlednici najít? Nevadí! Navštivte Turistické informační centrum ve Žďáře nad Sázavou, kde ji od června do srpna (nebo do vyčerpání zásob) můžete zdarma získat.

Další informace o oslavách budeme průběžně zveřejňovat na našem facebookovém profilu a v měsíčníku Žár.

BEZPEČNĚ PŘI PRÁCI

Serial

Řízení motorového vozidla

- Před jízdou vždy překontroluj technický stav vozidla.
- Plně se věnuj řízení vozidla, jízdu přizpůsob technickým vlastnostem vozidla a stavu vozovky.
- Dodržuj pravidla silničního provozu.
- Na silnici se chovej ohleduplně a nikdy nepřeceňuj své schopnosti.
- Nesedej za volant po požití alkoholického nápoje nebo jiné návykové látky.
- Nesedej za volant, pokud se cítíš unaven nebo je Tvoje schopnost k řízení snížena zdravotním stavem.

OD NAŠICH PŘÍSPĚVATELŮ HISTORICKÉ OKÉNKO OD ZO OS KOVO ŽĐAS

Serial

V rámci 70. výročí založení naší společnosti a celoročního pohledu do historie jsme si pro Vás do příštích čísel připravili i historické okénko od ZO OS KOVO ŽĐAS z různých historických knih a materiálů. V něm se dozvíte mnoho zajímavých informací jako např. jak se průběžně během let měnil počet zaměstnanců, jak vznikala odborová organizace, kdy se poprvé objevil měsíčník Žár či kdy byl první Den otevřených dveří. První takový článek otiskneme v červnovém Žáru.

OKÉNKO DŮCHODCŮ

Výbor Klubu důchodců přeje dodatečně našim ženám vše nejlepší ke Dni matek. Zasedání jsme měli připraveno, ale z důvodu opatření proti koronaviru jsme museli vše odvolat. Jakmile se situace zlepší, budeme Vás o našich akcích informovat v Žáru.

Upozorňujeme, že termín zaplacení členského příspěvku na tento rok ve výši 180,- Kč je do konce května 2021. Zaplacení je možné osobně na závodním výboru OS KOVO v úředních hodinách tzn. v pondělí nebo středu od 8 do 15 hodin nebo přímo na číslo účtu **1622276399/0800**, variabilní symbol je číslo průkazky, do poznámky uveďte své jméno. Upozorňujeme, že zaslání Žáru je závislé na zaplacení členského příspěvku.

Závodní výbor OS KOVO je přestěhován – vstup je přes osobní vrátnici ŽĐAS.

Měsíčník akciové společnosti ŽĐAS, Žďár nad Sázavou

Vydává: ŽĐAS, a.s.

Redakce: Marketing ŽĐAS, a.s.
Strojírenská 675/6
591 01 Žďár nad Sázavou

tel.: +420 566 643 967
e-mail: redakce@zdas.cz

Registrováno MK ČR E 11279